

สภาพการตั้งครรภ์ของนักเรียนระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน : การประเมินความจำเป็นเพื่อการพัฒนาหลักสูตร

State of Pregnancy Students Aged Under 20 Years Old In Upper North – Eastern
Region : Needs Assessment for Curriculum Development

พนิดา ปากขำนิ¹⁾ และ สิทธิพล อาจอินทร์²⁾

Panida Pakchamni¹⁾ and Sitthipon Art-in²⁾

¹⁾ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Khon Kaen University

²⁾ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Assistant Professor Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Khon Kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการตั้งครรภ์ของนักเรียนระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 341 คนโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสภาพการตั้งครรภ์ของนักเรียนระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่และร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูลค่าถ้อยแถลงเปิดโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักเรียนที่ตั้งครรภ์และมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกมากที่สุด คือ อายุ 16 ปี (ร้อยละ 21.41) ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 26.69) ซึ่งยังคงเป็นนักเรียน (ร้อยละ 56.60) และยังไม่มีรายได้ (ร้อยละ 57.48) ส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์แล้วแต่ไม่คุมกำเนิด (ร้อยละ 72.73) เนื่องจากไม่ทันป้องกัน (ร้อยละ 39.71) และมีความคิดว่ามีเพศสัมพันธ์ครั้งเดียวไม่สามารถตั้งครรภ์ได้และปัจจัยทางด้านจิตใจที่มีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ คือ นักเรียนต้องการความรัก (ร้อยละ 23.34) และการก้าวเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์เร็วขึ้นส่งผลให้นักเรียนมองหาคนรัก (ร้อยละ 23.86) ต้องการมีแฟน นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ในที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่าสาเหตุที่นักเรียนเคยใช้มากที่สุด คือ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 85.36) ซึ่งทำให้ควบคุมตนเองไม่ได้ (ร้อยละ 19.35) เพื่อนที่คบส่วนใหญ่ต่างมีแฟนและคนรัก (ร้อยละ 14.44) ทำให้คิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ไม่เสียหายอะไร (ร้อยละ 41.09)

ความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียนที่ตั้งครรภ์คือ การตั้งครรภ์ (ร้อยละ 24.35) ส่วนในเรื่องการเจริญเติบโตและพัฒนาการทางเพศ คือ การมีประจำเดือนและพัฒนาการทางเพศ (ร้อยละ 32.31) ในเรื่องการวางแผนครอบครัวที่สำคัญ คือ การคุมกำเนิด (ร้อยละ 56.64) และอีกประการหนึ่งที่สำคัญ คือ ความรู้ในเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ คือ โรคเอดส์ (ร้อยละ 51.78) นักเรียนที่ตั้งครรภ์ต้องการความช่วยเหลือ คือ ค่าใช้จ่าย (ร้อยละ 18.25) และต้องการกลับไปศึกษาต่อ (ร้อยละ 16.73) และอาชีพที่ต้องการ คือ การค้าขาย การทำอาหาร ทำขนม ช่างเสริมสวย เป็นต้น

คำสำคัญ : สภาพการตั้งครรภ์ของนักเรียน, การประเมินความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร

Abstract

The objective of this research was to study state of pregnancy students aged under 20 years old in upper north-eastern region. The samples were 341 students whose ages were under 20 years old in the upper north eastern region, selected by simple random sampling. The instrument using for data collection was the questionnaire asking the state of pregnancy students aged under 20 years old in upper north-eastern region, as the checklist. Data were analyzed by finding the Frequency, and percentage. In addition, they were analyzed by content analysis from the open-ended questions.

The research findings found that the respondents were pregnant students as well as had first sexual relation most were 16 years old (21.41%). For their educational level, most of them were studying in upper secondary school (26.69%). They were students (56.60%) without revenue (57.48%). After sexual relation, most of them didn't have birth control (72.73%) since they didn't have time to prevent (39.71%), and thought that only once of sexual relation wouldn't be able to be pregnant. For psychological factor affecting sexual relation, they needed love (23.34%). Since they entered into reproductive age more quickly. Consequently, they search for boyfriend (23.86%). They wanted to have boyfriend leading to sexual relation at the end. Besides, it was also found that the narcotic drug the students used to become addicted most was the alcoholic drink (85.36%) which caused them not be able to control themselves (19.35%). Most of their friends had their boyfriends (14.44%). So, they thought it didn't matter to have sexual relation before marriage (41.09%). The necessary knowledge and skill for the pregnant students was the pregnancy (24.35%). For the growth and sexual development, it was the menstruation as well as sexual development (32.31%). For the major family planning, it was the birth control (56.64%). Another important issue was the knowledge in the disease relating to sexual relation: the AIDS (51.78%). The pregnant students needed help for their expense (18.25%). Moreover, they wanted to further their studying (16.73%). The occupations needed by them including the business, cooking, dessert making, and beautician etc.

Key Words : State of Pregnancy Students, Needs Assessment for Curriculum Development

บทนำ

ปัจจุบันสังคมโลกได้เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วพร้อมกับสื่อเทคโนโลยีที่นับวันยิ่งขยายเครือข่ายไปทั่วทุกมุมโลก เมื่อมีความเจริญก้าวหน้าเกิดขึ้นในทางตรงกันข้ามปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาเช่นกัน ดังเช่นปัญหาเด็กตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรเป็นปัญหาที่ใหญ่และมีมาช้านานแล้วและนับวันยิ่งทวีความรุนแรงขึ้น ทั้งในระดับโลกและในประเทศไทย เรื่องนี้เป็นประเด็นที่สังคมหลายฝ่ายกำลังให้ความสนใจและเร่งทำการป้องกันแก้ไข [7] การตั้งครรภ์ในวัยเรียนเป็นปัญหาที่ยังไม่สามารถแก้ไขและลดระดับอัตราการตั้งครรภ์ในแต่ละปีลงได้ ซึ่งอัตราการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ และมีแนวโน้มสูงขึ้นอีกในอนาคต จะเห็นได้จากข้อมูลที่ได้รับว่าประเทศไทยติดอันดับ 1 ในภูมิภาคเอเชียที่มีสถิติการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในหญิงอายุไม่เกิน 20 ปี เฉลี่ยปีละ 100,000 คน และส่งผลให้ประเทศไทยพุ่งขึ้นไปอยู่ในอันดับ 2 ของโลก รองจากแอฟริกา [3] และนายแพทย์ กิตติพงศ์ แซ่เจ็ง ผู้อำนวยการกองอนามัยเจริญพันธุ์ กรมอนามัย ได้กล่าวไว้ว่าปัญหาท้องในวัยเรียนถือเป็นปัญหาที่ใหญ่มากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในรอบ 10 ปี โดยจะสามารถดูได้จากสถิติของแม่ที่คลอดลูกทั้งหมดในแต่ละปีมีประมาณ 800,000 คน มีแม่ที่อายุต่ำกว่า 20 ปี คลอดลูกในปี 2547 ร้อยละ 14 จากจำนวนของแม่ที่คลอดลูกทั้งหมด ขณะที่ปี 2553 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 16 โดยถ้าวิเคราะห์จากอัตราเปรียบเทียบปรากฏว่าในปี 2553 มีวัยรุ่นเพศหญิงอายุระหว่าง 15-19 ปี ตั้งครรภ์ 51 คน ต่อวัยรุ่นหญิง 1,000 คน ซึ่งสูงจากอดีตเมื่อปี 2547 ที่มีวัยรุ่นหญิงตั้งครรภ์ 48.9 คน จากวัยรุ่นหญิงอายุระหว่าง 15-19 ปี 1,000 คน ในขณะที่ประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น มีอัตราเฉลี่ยอยู่ที่ 10 คน สิงคโปร์อยู่ที่ 5 คน [5]

จากสถิติดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงตัวเลขของการตั้งครรภ์และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของนักเรียนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันแล้วพบสถิติการ

ตั้งครรภ์มีอัตราสูงขึ้นเรื่อย ๆ และการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกก็มีอายุเฉลี่ยลดลงเช่นกัน ฉะนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นถือเป็นวิกฤติระดับชาติเลยทีเดียวและจากเหตุปัจจัยนี้จึงได้มีสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้สะท้อนผลถึงสาเหตุการมีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้นและมีการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร และหาแนวทางป้องกันและแก้ไขโดยมีการจัดทำโครงการต่าง ๆ ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาอย่างถูกต้องในโรงเรียนหรือโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพฯ นายวิทยา บุรณศิริ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข พร้อมด้วยนายสุชาติ ธาดาธำรงเวช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และนายแพทย์สุรวิทย์ คนสมบูรณ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้ร่วมลงนามข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข ในการดำเนินสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาอย่างเหมาะสมแก่วัยรุ่น ภายใต้โครงการ “ศึกษาสาธารณสุขร่วมใจเพื่อลดโรค เพิ่มสุขวัยรุ่นไทย” จะดูแลวัยรุ่นครอบคลุมทั้งมิติทางกาย จิต สังคม และปัญญา [2] การร่วมมือกันในครั้งนี้ถือเป็นนโยบายสำคัญของนายกรัฐมนตรีและเป็นมติใหม่ของการระดมพลังทางสังคม เพื่อร่วมกันดูแลวัยรุ่นไทยในระบบการศึกษา ซึ่งขณะนี้ต้องยอมรับว่าวัยรุ่นมีความเสี่ยงเผชิญปัญหามากขึ้นทั้งเรื่อง เพศสัมพันธ์ ยาเสพติด เนื่องจากวัยรุ่นอยู่ในวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ โดยวัยรุ่นเริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุน้อยลง เฉลี่ยอายุเพียง 15 ปี แต่ใช้ถุงยางอนามัยน้อยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 50 ในขณะที่ 1 ใน 3 ไม่ได้ป้องกันด้วยวิธีใดเลย 1 ใน 3 ถูกหลอกลวงหรือถูกบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ และ 1 ใน 3 ใช้วิธีการคุมกำเนิดไม่ถูกต้อง จึงเป็นสาเหตุของการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นหญิงและกลยุทธ์ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันปัญหา จัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอนทักษะชีวิตและเพศศึกษาแก่วัยรุ่นให้สามารถประเมินความเสี่ยง สามารถสื่อสารและเจรจาต่อรองกับคู่ได้ รวมทั้งสอนให้รู้เท่าทันภัยสื่อสังคมหรือโซเชียลมีเดีย (Social Media) ที่กำลัง

แพร่กระจายรวดเร็วผ่านทางมือถือ อินเทอร์เน็ตต่าง ๆ และหากมีปัญหากเกิดขึ้นสามารถเข้าถึงบริการที่เป็นมิตร ได้รับการปรึกษาในการแก้ปัญหาได้ โดยมีการเชื่อมประสานการส่งต่อจากโรงเรียนกับโรงพยาบาลได้อย่างรวดเร็ว

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการศึกษาสภาพการตั้งครมรค์ของนักเรียนระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เนื่องจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เป็นพื้นที่ที่มีระดับความรุนแรงของสภาพปัญหาที่ตั้งครมรค์มากที่สุดโดยเรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่ บึงกาฬ หนองบัวลำภู อุดรธานี กาฬสินธุ์ นครพนม ร้อยเอ็ด เลย ขอนแก่น มหาสารคาม หนองคาย สกลนครและมุกดาหาร ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นส่งผลกระทบต่ออนาคตของนักเรียนและเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะมีโอกาสไม่ได้รับการศึกษาให้ครบตามกำหนด และผู้วิจัยจึงเห็นว่าข้อมูลที่ได้จากการสำรวจในครั้งนี้เป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับโรงเรียนที่จะเป็นแนวทางในการจัดทำโครงการ การจัดอบรมและการจัดกิจกรรมเพื่อหาวิธีป้องกันแก้ไขและเยียวยาเพื่อลดอัตราการตั้งครมรค์ของนักเรียนตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การแนะแนว และการสร้างความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องในการป้องกันปัญหาต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการตั้งครมรค์ของนักเรียนระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนที่ตั้งครมรค์ระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนจำนวน 12 จังหวัด ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด บึงกาฬ สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี และเลย จำนวน 18,116 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนจำนวน 341 คน ซึ่งคำนวณจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan แล้วเลือกจังหวัดแบบเจาะจงจากจังหวัดที่มีระดับความรุนแรงของสภาพปัญหาที่ตั้งครมรค์มากที่สุด 6 จังหวัดจาก 12 จังหวัด ได้แก่ บึงกาฬ หนองบัวลำภู อุดรธานี กาฬสินธุ์ นครพนม และร้อยเอ็ดและทำการสุ่มนักเรียนในแต่ละจังหวัดตามสัดส่วนจำนวนประชากรโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 341 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ลำดับ	จังหวัด	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	บึงกาฬ	733	27
2	หนองบัวลำภู	923	34
3	อุดรธานี	3,016	112
4	กาฬสินธุ์	1,552	57
5	นครพนม	1,156	44
6	ร้อยเอ็ด	1,790	67
	รวม	9,570	341

3. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาสภาพการตั้งครมรค์ของนักเรียนระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถามสภาพการตั้งครมรค์ของนักเรียนระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ซึ่งประกอบไปด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส ที่อยู่อาศัย รายได้ และแหล่งที่มาของรายได้

ตอนที่ 2 สาเหตุของการตั้งครรภ์ ประกอบด้วย การมีเพศสัมพันธ์ บ้างก็ทำให้มีเพศสัมพันธ์ ประกอบด้วย บ้างก็ทางด้านจิตใจ การก้าวเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์ของวัยรุ่นเร็วขึ้น การใช้สารเสพติด การถูกละเมิดทางเพศในวัยเด็ก เพื่อนที่คบ และค่านิยมและโลกทัศน์ทางเพศ

ตอนที่ 3 ความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียนที่ตั้งครรภ์ ประกอบด้วย ความเป็นมาของชีวิต การเจริญเติบโตและพัฒนาการทางเพศ การวางแผนครอบครัว โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม และทักษะความเป็นแม่

ตอนที่ 4 อาชีพและความต้องการความช่วยเหลือสำหรับนักเรียนที่ตั้งครรภ์

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

5.1 ผู้วิจัยได้ส่งหนังสือขออนุญาตในการเก็บข้อมูลไปยังโรงพยาบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

5.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 400 ชุดไปยังกลุ่มตัวอย่าง และนำกลับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถามของผู้ทำการตอบแบบสอบถามในแต่ละชุด และเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์จำนวน 341 ชุด นำมาวิเคราะห์ข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพการตั้งครรภ์ของนักเรียนระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนโดยคำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามปลายเปิดโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

สภาพการตั้งครรภ์ของนักเรียนระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

มาจากปัจจัยในหลาย ๆ ด้านและสามารถแบ่งได้เป็นดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปของนักเรียน

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักเรียนที่ตั้งครรภ์และมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกมากที่สุด คือ อายุ 16 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.41 มีเพศสัมพันธ์กับคนรักมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.67 และระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 26.69 ซึ่งยังคงเป็นนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 56.60 และยังไม่มีรายได้ คิดเป็นร้อยละ 57.48 และลักษณะการอยู่อาศัยส่วนใหญ่อยู่กับบิดามารดา คิดเป็นร้อยละ 29.91

2. สาเหตุการตั้งครรภ์ของนักเรียน

สาเหตุของการตั้งครรภ์ในการมีเพศสัมพันธ์ คือ การไม่คุมกำเนิด คิดเป็น ร้อยละ 72.73 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่ามีเพศสัมพันธ์แค่ครั้งเดียวไม่สามารถตั้งครรภ์ได้ บ้างก็ทางด้านจิตใจที่มีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ คือ นักเรียนต้องการความรัก คิดเป็นร้อยละ 23.34 และการก้าวเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์เร็วขึ้นยังส่งผลให้นักเรียนมองหาคนรัก คิดเป็นร้อยละ 23.86 ซึ่งนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ในที่สุด และพบว่าสารเสพติดที่นักเรียนเคยใช้มากที่สุด คือ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คิดเป็นร้อยละ 85.36 เพื่อนที่คบส่วนใหญ่ต่างมีแฟนและคนรัก คิดเป็นร้อยละ 14.44 ทำให้คิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานไม่เสียหายอะไร คิดเป็น ร้อยละ 41.09

3. ความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียนที่ตั้งครรภ์

ความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียนในเรื่องความเป็นมาของชีวิต คือ การตั้งครรภ์คิดเป็นร้อยละ 24.35 ส่วนในเรื่องการเจริญเติบโตและพัฒนาการทางเพศ คือ การมีประจำเดือนและพัฒนาการทางเพศ คิดเป็น ร้อยละ 32.31 ในเรื่องการวางแผนครอบครัวที่สำคัญ คือ การคุมกำเนิด คิดเป็นร้อยละ 56.64 และอีกประการหนึ่งที่สำคัญ คือ ความรู้ในเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ คือ โรคเอดส์ คิดเป็นร้อยละ 51.78

4. อาชีพและความต้องการความช่วยเหลือ

นักเรียนที่ตั้งครรภ์ต้องการความช่วยเหลือ คือ ค่าใช้จ่าย เงินสงเคราะห์ช่วยเหลือครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 18.25 และความต้องการกลับไปศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 16.73 และอาชีพที่ต้องการ คือ การค้าขาย การทำอาหาร ทำขนม ช่างเสริมสวย เป็นต้น

ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ถือเป็นข้อมูลสำคัญ ในการนำไปใช้กำหนดกรอบการพัฒนาหลักสูตร เพิ่มเติมของสถานศึกษา เพื่อสถานศึกษาจะได้ จัดหลักสูตรที่เหมาะสมในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น รายวิชาสุขศึกษา หรือจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมทักษะ การใช้ชีวิตการพัฒนาการทางเพศ เป็นต้น

การอภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพการตั้งครรภ์ของนักเรียน ระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน มีสาเหตุและปัจจัยหลายด้านที่ทำให้นักเรียน ตั้งครรภ์ระดับอายุที่ต่ำกว่า 20 ปี สามารถอภิปราย ผลการวิจัยตามลำดับได้ดังนี้

1. สภาพภาพทั่วไปของนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นนักเรียนที่ตั้งครรภ์มีอายุระหว่าง 12 – 19 ปี และมีผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก มากที่สุด คือ อายุ 16 ปี ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่มีพัฒนาการปรับเปลี่ยนจาก วัยเด็กเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลงทางด้าน ร่างกายเป็นสัญญาณสำคัญที่บ่งบอกถึงการพ้นระยะ การเป็นเด็ก คือ การเปลี่ยนแปลงร่างกายภายนอก และการมีวุฒิภาวะทางเพศ เช่น ความสูง น้ำหนัก การเริ่มมีลักษณะทางเพศ ได้แก่ การมีหน้าอกใน วัยรุ่นหญิง การมีหนวดและการเปลี่ยนแปลงของเสียง ในวัยรุ่นชาย ขณะเดียวกันก็มีการเปลี่ยนแปลงใน พัฒนาการด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น ความสนใจในเพศ ตรงข้าม การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์และสังคม เป็นต้น ซึ่งจุฑารัตน์ สิริปัญญา [1] ยังได้กล่าวอีกว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงมากทั้งด้านร่างกาย

และจิตใจประกอบกับสังคมปัจจุบันเป็นยุคข่าวสาร ไร้พรมแดน ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นมากขึ้น วัยรุ่นเป็นหัวเลี้ยว หัวต่อของชีวิตเป็นวัยวิกฤติ (Critical Period) หรือวัยพายุบูแคม เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนการ ดำเนินชีวิตมาก มีปัญหาและมีความยากลำบาก ในการปรับตัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจิม ศรีสุวรรณ [5] กล่าวว่าสาเหตุการตั้งครรภ์ก่อนวัย อันควรของเยาวชนเกิดจากพัฒนาการทางด้าน ร่างกายและจิตใจ เยาวชนมีอารมณ์เปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว และ Terry – Humen, Manlove, & Cottingham [6] กล่าวว่าวัยรุ่นเพศหญิงเริ่มตระหนัก ถึงความไม่เหมาะสมในการมีเพศสัมพันธ์ เมื่อ อายุน้อย โดยงานวิจัยพบว่ากลุ่มวัยรุ่นเพศหญิง อายุต่ำกว่า 14 ปี, 15 ปี, 16 ปี, 17 ปี, 18 ปี และ 19 ปี เคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 8, 15, 27, 43, 58 และ 70 ตามลำดับ สัมพันธ์กับความเห็นว่าการมีเพศ สัมพันธ์ครั้งแรกในช่วงอายุต่ำกว่า 14 ปี, 15 – 17 ปี และ 18 – 19 ปี คือ ร้อยละ 27, 12 และร้อยละ 5 ตามลำดับ

2. สาเหตุของการตั้งครรภ์ของนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุการตั้งครรภ์ ของนักเรียนมากที่สุดเมื่อมีเพศสัมพันธ์ คือ การ ไม่คุมกำเนิด พบถึงร้อยละ 72.73 ผลการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยที่เคยพบว่า การมีเพศสัมพันธ์ ครั้งแรกของวัยรุ่น มีเพียงร้อยละ 50 เท่านั้น ที่ใช้ ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งวัยรุ่นจะมี ปัญหาเรื่องการป้องกันทางเพศ [4] และสาเหตุหลัก ที่เลือกไม่คุมกำเนิด เพราะมีเพศสัมพันธ์แล้ว ไม่ทัน ป้องกัน คิดว่ามีเพศสัมพันธ์แค่ครั้งเดียวไม่สามารถ ตั้งครรภ์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภาชัย สาระจรัส, [6] เรื่องประสบการณ์การตั้งครรภ์ของ เด็กหญิงวัยเยาว์ เกิดจากการที่เด็กหญิงวัยเยาว์ ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาและเข้าใจว่า เพศสัมพันธ์ในวัยเด็กไม่สามารถทำให้ตนตั้งครรภ์ได้ จึงขาดการรับรู้วิธีการคุมกำเนิดและไม่รับรู้สัญญาณ การตั้งครรภ์จากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย

3. ความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียนที่ด้อยโอกาส

ผลการวิจัย พบว่าความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียนในเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ คือ โรคเอดส์และการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เพราะการตั้งครรภ์ตั้งแต่อายุน้อยโดยไม่ป้องกันมีโอกาสเสี่ยงเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ซึ่งสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3 จังหวัดชลบุรี กล่าวว่า ห้ามมีเพศสัมพันธ์ เมื่ออายุน้อย เพราะจากสถิติหากมีเพศสัมพันธ์อายุน้อย จะมีโอกาสติดโรคสูงซึ่งสอดคล้องกับ สุภาชัย สาระจรัส [6] ผลการวิจัยพบว่า ประสพการณ์การตั้งครรภ์ของเด็กหญิงวัยเยาว์ เกิดจากการที่เด็กหญิงวัยเยาว์ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาจึงขาดการรับรู้วิธีการคุมกำเนิดและไม่รู้วิธีการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

4. อาชีพและความต้องการความช่วยเหลือ

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนต้องการความช่วยเหลือ ในด้านค่าใช้จ่าย เงินสงเคราะห์ช่วยเหลือครอบครัว รองลงมา คือ ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ต้องการกลับไปศึกษาต่อและต้องการกฎหมายคุ้มครองสิทธิในด้านต่าง ๆ มากที่สุด ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เพราะกฎหมายอนุญาตให้นักเรียนหญิงที่ตั้งครรภ์ สามารถศึกษาต่อได้ ห้ามโรงเรียนไล่ออก โรงเรียนไหนไล่นักเรียนตั้งครรภ์ออกขอให้แจ้งไปศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กของกระทรวงศึกษาธิการทันที และสอดคล้องกับ สุภาชัย สาระจรัส [6] ที่กล่าวว่า ด้านเศรษฐกิจเด็กหญิงวัยเยาว์ทุกรายต้องพักการเรียนหรือลาออก แต่หลังคลอดได้รับความช่วยเหลือให้เข้าเรียนต่อ ยกเว้นรายที่ต้องเลี้ยงลูกด้วยตนเองและสอดคล้องกับ Alison Hosie, Peter Selman and Suzanne [8] พบว่า แม่วัยเยาว์นั้นได้ถูกละเลยจากการศึกษา ตั้งแต่เริ่มแรกก็รู้ว่าพวกเธอตั้งครรภ์ กฎหมายนั้นให้การสนับสนุนคุณแม่ วัยเยาว์ต้องได้เข้ารับการศึกษารวมทั้งแก้ปัญหาที่อยู่อาศัย การดูแลเลี้ยงเด็กที่ถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งการคมนาคมด้วย

ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่คุณแม่วัยเยาว์ได้รับสิทธิในการเข้าร่วมในกระบวนการต่าง ๆ แม้กระทั่งการดูแลเด็ก ไม่แม้แต่มีทัศนคติในทางบวกในการดูแลเด็ก และได้รับสิทธิพิเศษสำหรับครอบครัวของ พวกเธอด้วย และด้านกฎหมายที่สอดคล้องกัน คือ ปฏิญญาและแผนปฏิบัติการปักกิ่ง (Beijing Declaration and Platform for Action - BFPA) สำคัญสำคัญของปฏิญญาปักกิ่งและแผนปฏิบัติการเพื่อความก้าวหน้าของสตรีมี 12 ประเด็นห่วงใย ประกอบด้วย สตรีกับความยากจน การศึกษาและการฝึกอบรมของสตรี สตรีและสุขภาพ ความรุนแรงต่อสตรี สตรีกับความขัดแย้งที่มีการใช้อาวุธ สตรีกับเศรษฐกิจ สตรีกับอำนาจและการตัดสินใจ กลไกเชิงสถาบันเพื่อความก้าวหน้าของสตรี สิทธิมนุษยชนของสตรี สตรีกับสื่อมวลชน สตรีกับสิ่งแวดล้อม และเด็กผู้หญิงและเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals – MDGS) และแผนปฏิบัติการ 20 ปี ประชากรกับการพัฒนา (Icpd Program of Action 1994 - 2015) ซึ่งมีเป้าหมายหลัก 8 ข้อ โดยข้อที่ 1 – 7 เป็นการติดตามสถานการณ์ด้านชีวิต ความเป็นอยู่ ด้านความจำเป็นพื้นฐานในประเทศ ส่วนเป้าหมายที่ 8 ใช้ติดตามความก้าวหน้าด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ ขจัดความยากจนและหิวโหย ให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศและส่งเสริมบทบาทสตรี ลดอัตราการตายของเด็ก พัฒนาสุขภาพสตรีมีครรภ์ ต่อสู้โรคเอดส์ มาลาเรียและโรคสำคัญอื่น ๆ รักษาและจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในประชาคมโลก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายทางการศึกษา

1.1 ควรให้โรงเรียนกับโรงพยาบาลมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและหลักสูตรโดยที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาอย่างถูกต้องแก่นักเรียน หรืออาจจะมิดลินิกวัยใสทุกที่

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อปรัการศึกษาด้าน
เพศศึกษาโดยตรง

1.2 มีการติดตามผลช่วยเหลือในระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านการเข้าศึกษาต่อเมื่อ
คลอดบุตรแล้ว

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาศถานการณ์การ
ตั้งครรภ์อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อหาแนวทาง
ในการป้องกันและแก้ไข

2.2 ควรมีการศึกษาศภาพการตั้งครรภ์
ในภาคอื่น ๆ เพื่อนำผลการศึกษามาเปรียบเทียบ
และนำมาใช้ประโยชน์ในการป้องกันเพื่อลดอัตรา
การตั้งครรภ์

เอกสารอ้างอิง

- [1] จุฑารัตน์ สติปัญญา. **สุขภาพจิต**.
พิมพ์ครั้งที่ 3 สงขลา: นาคศิลป์โฆษณา. 2554.
- [2] ทีมข่าวไทยโพสต์. 'ท้องไม่พร้อม' ชั่วโง่งละ
15 คน ศธ.-สธ. ผุดบทเรียน เพศศึกษา
กระจายทั่วรร. และโรงพยาบาล. **ไทยโพสต์**.
ค้นเมื่อ 27 กรกฎาคม 2555, จาก [http://
www.ryt9.com/s/tpd/1447537](http://www.ryt9.com/s/tpd/1447537). 2555
(18 กรกฎาคม).
- [3] ทนงค์ดี วัฒนบรรกุล. แก้ววัยรุ่น'ท้องไม่
พร้อม'เริ่มที่ครอบครัว-ความเข้าใจ. **กรุงเทพ
ธุรกิจ**. ค้นเมื่อ 28 สิงหาคม 2555, จาก [http://
pr.ddc.moph.go.th/press/showimg6.
php?id=18303](http://pr.ddc.moph.go.th/press/showimg6.php?id=18303). (21 สิงหาคม). 2555.
- [4] ทีมผู้จัดการ 360° รายสัปดาห์. ตะลึงไทย
มีแม่วัยเยาว์ เพิ่มขึ้นติดอันดับ 3 ของ
เอเชีย-สธ.เร่งแก้วิกฤติทุกพื้นที่. **ผู้จัดการ
360° รายสัปดาห์**. ค้นเมื่อ 27 กรกฎาคม
2555, จาก [www.manager.co.th/
mgrweekly/viewnews.aspx?News-
ID=9540000052230](http://www.manager.co.th/mgrweekly/viewnews.aspx?News-ID=9540000052230). 2554 (28 เมษายน).
2555.
- [5] ประจิม ศรีสุวรรณ. **มาตรการป้องกันการ
ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชน
เทศบาลตำบลทับกฤช อำเภอชุมแสง
จังหวัดนครสวรรค์**. การศึกษาอิสระปริญญา
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการ
ปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
2553.
- [6] สุภาชัย สาระจรัส. **การตั้งครรภ์ของเด็ก
หญิงวัยเยาว์:การศึกษาเชิงประสบการณ์
วิทยา**. คุชฌ์นิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษาและการพัฒนาสังคม
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. 2553.
- [7] สรรพสิทธิ์ คู่มือประพันธ์. **การแก้ไขและ
ป้องกันปัญหาเด็กตั้งครรภ์ก่อนวัย
อันสมควร**. ค้นเมื่อ 20 กันยายน 2555,
จาก [http://www.stopteenmom.com/
education-detail.php?id=3](http://www.stopteenmom.com/education-detail.php?id=3). 2555.
- [8] Alison Hosie, Peter Selman and Suzanne.
**The education of pregnant young women
and young mothers in England**.
Retrieved August 17, 2012, from: [http://
www.education.gov.uk/childrenandyoung-
people/healthandwellbeing/teenagepreg-
nancy/a0066273/teenage-pregnancy-
research](http://www.education.gov.uk/childrenandyoung-people/healthandwellbeing/teenagepregnancy/a0066273/teenage-pregnancy-research). 2005.